

WERKBOEK 1

Begrijpend lezen

Geschikt voor de Citotoetsen / LVS-toetsen

Inhoudsopgave

Begrijpend lezen 2

Studieteksten 18

Informatiebronnen 22

Voorspelopgaven 28

Gatenteksten 32

1 Zwartrijders

2 'Vervoersbewijs, alsjeblieft', roept de conducteur met een luide stem.
3 Ik voel een steen in mijn maag. Langzaam komt de conducteur onze kant op.
4 Paniekerig kijk ik naar Mariëlle. Ze glimlacht ondeugend naar mij. Mariëlle houdt
5 wel van spanning en sensatie. Ik probeer me te verstoppen achter de andere
6 mensen, in de hoop dat de conducteur mij dan niet ziet. Hij is nu heel dichtbij.
7 Nerveus doorzoek ik mijn zakken, al weet ik dat het tevergeefs is. Er zit heus niet
8 ineens een treinkaartje in.

9 'Doei', fluistert Mariëlle. Ze wurmt zich door de menigte heen en loopt naar de
10 volgende wagon. Ik kijk haar gespannen na. Zal ik haar volgen?
11 'Vervoersbewijs, alsjeblieft', zegt de conducteur weer.
12 Geschrokken kijk ik op. Hij heeft het nu tegen mij. Met een rood hoofd voel ik nog
13 eens goed in mijn zakken, maar die zijn natuurlijk nog steeds leeg. 'Ik kan mijn
14 kaartje niet vinden, meneer', lieg ik.
15 'Ben je hem kwijtgeraakt of heb je hem niet gekocht?'
16 Ik sla mijn ogen neer. De conducteur weet genoeg. Hij pakt een pen en een boekje
17 uit zijn zak. Alle passagiers kijken met boze blikken naar mij. Ik voel me ineens
18 heel klein worden.
19 'Dat kost je een hoop centen, jongedame', zegt de conducteur streng.
20 Ik kijk naar de grond en haal mijn schouders op. Daar is nu helaas niets meer aan
21 te doen, denk ik.
22 'Bij de eerstvolgende halte moet je eruit. De boete voor zwartrijden is 50 euro
23 plus de ritprijs. In totaal is dat 58,65 euro.'
24 'Ik heb geen geld bij me', stamel ik.
25 'Dan schrijf ik een acceptgiro uit. Die krijg je binnen twee weken thuisgestuurd.'
26 Ik kijk geschrokken op. 'Maar dan zien mijn ouders het!'
27 'Tja, dat is niet mijn probleem', zegt de conducteur. 'En waar is die meid die net
28 nog naast jou stond?'
29 'Dat weet ik niet. Ze liep weg zonder iets te zeggen,' vertel ik eerlijk.
30 De conducteur gelooft mij. 'Nou, lekkere vriendin dan! Ze kan de trein nu toch
31 niet uit, dus ik vind haar wel.' De conducteur loopt naar de wagon waarin Mariëlle
32 verdween toen ze mij in de steek liet.

- 1 De titel van deze tekst is: Zwartrijders
Wat is de betekenis van 'Zwartrijders'?

Mensen die ...

- ☐ gratis proberen te reizen, zonder te betalen.
- ☐ samen reizen.
- ☐ een kaartje bij zich hebben.
- ☐ te weinig betaald hebben voor een kaartje.

2 In welke zin staat letterlijk taalgebruik?

- ☐ In: Ik voel ... maag. (r. 3)
- ☐ In: Paniekerig kijk ... Mariëlle. (r. 4)
- ☐ In: Met een ... zakken, (r. 12 en 13)
- ☐ In: Ik voel ... worden. (r. 17 en 18)

3 De ik-persoon maakt een onzekere indruk.
Uit welk stukje blijkt dat?

- ☐ Uit: Mariëlle houdt ... sensatie. (r. 4 en 5)
- ☐ Uit: Ik kijk ... volgen? (r. 10)
- ☐ Uit: Ik sla ... genoeg. (r. 16)
- ☐ Uit: Ik kijk ... op. (r. 20)

4 In welke zin lees je het gevolg van zwartrijden?

- ☐ In: 'Vervoersbewijs, alsjeblieft' ... stem. (r. 2)
- ☐ In: Geschrokken kijk ... op. (r. 12)
- ☐ In: 'Dat kost ... streng. (r. 19)
- ☐ In: 'Tja, dat ... conducteur. (r. 27)

5 Wat past het **best** bij het gevoel van de ik-persoon in deze tekst?

- ☐ Ze voelt zich opgelucht.
- ☐ Ze is vooral erg trots op zichzelf.
- ☐ Ze is niet bang voor de conducteur.
- ☐ Ze voelt zich slecht over zichzelf.

6 Lees: De conducteur ... liet. (r. 30-32)
Wat blijkt uit dit stukje?

De conducteur ...

- ☐ is blij.
- ☐ is kwaad.
- ☐ doet spottend.
- ☐ is grappig.

1 Kweksnap

- 2 **Bilal** (11-05-18 | 14:30): Wat doe je? Ik heb mezelf opgesloten in m'n kamer met
3 mijn huiswerk! (Heel veel huiswerk!) Morgen proefwerk geschiedenis, donderdag
4 topotoets en vrijdag moet ik mijn werkstuk over het klimaat inleveren. Dit
5 weekend naar de film?
- 6 **Daniel** (11-05-18 | 14:45): Bonjour! Ra, ra, waar ben ik?! Ik ben nog op bezoek bij
7 mijn oma, maar kom vrijdagavond terug. Ik ben van plan om naar het feestje van
8 Thomas te gaan. Ga jij niet?! Ik ga nu lunchen (mmm ... een belegd stokbroodje!)
- 9 **Bilal** (11-05-18 | 14:48): Wauw, Daniel! Ik was vergeten dat je in het buitenland
10 was, oeps! Hoe is het daar? Wat heb je allemaal gedaan? Lekker, dat belegde
11 stokbroodje? Wat zit erop? Jawel, ik ga ook naar het feestje van Thomas. Gezellig,
12 dan zien we elkaar daar! Ik ga verder met m'n huiswerk, zucht ...
- 13 **Daniel** (11-05-18 | 14:55): Geeft niet! Ik was afgelopen zomer ook vergeten dat jij
14 in Amerika was! Het is hier fantastisch! Ik eet nu m'n stokbroodje met sla, tomaat,
15 ei, ham en kaas! Echt smullen! Leuk, dan zien we elkaar zaterdag!
16 Succes met je huiswerk. Au revoir!

1 Waar kun je deze 'gesprekjes' tegenkomen?

- ☐ in een krant
- ☐ in een instructie video
- ☐ op een mobiele telefoon
- ☐ in een advertentie

2 Lees: zucht ... (r. 12) Wat wil Bilal hiermee eigenlijk zeggen?

- ☐ Het gaat weer helemaal goed.
- ☐ Niet leuk, zoveel huiswerk nog.
- ☐ Ik voel me niet lekker.
- ☐ Vervelend, dat ik nu geen stokbrood heb.

3 In de derde alinea (r. 9-12) stelt Bilal vier vragen. Op welke vraag krijgt Bilal geen antwoord?

- ☐ Hoe is het daar?
- ☐ Wat heb je allemaal gedaan?
- ☐ Lekker, dat belegde stokbroodje?
- ☐ Wat zit erop?

1 Hardwerkende dierenvrienden gezocht!

2 Kinderboerderij Beestenboel in Apeldoorn zoekt nu vrijwilligers! Ben jij een echte
3 dierenvriend en heb jij in het weekend wat uurtjes tijd? Dan zijn wij op zoek naar
4 jou! We hebben hulp nodig bij het voeren van alle dieren, het uitmesten van alle
5 stallen en het poetsen van ons everzwijn Toet.

6 Lijkt het jou leuk om ons te helpen en heb je in het weekend tijd? Stuur dan een
7 e-mail naar ons. Vermeld in het bericht jouw naam en leeftijd en hoeveel uren je
8 beschikbaar bent.

1 Lees: Stuur dan ... bent. (r. 6-8)

Wat is de schrijver van deze tekst vergeten te vermelden?

- ☐ Het adres waar je de mail naartoe moet sturen.
- ☐ De plaats waar de kinderboerderij zich bevindt.
- ☐ Wat je taken zijn op de kinderboerderij.
- ☐ Wat je moet vermelden in je e-mailbericht.

2 Welk woord past het **best** bij deze tekst?

- ☐ beschikbaarheid
- ☐ vrijwilligerswerk
- ☐ voeren
- ☐ dierenvriend

3 Wat is het doel van de schrijver met deze tekst?

- ☐ een instructie geven
- ☐ een oproep doen
- ☐ een mening geven
- ☐ reclame maken

4 Welke titel kun je deze tekst ook geven?

- ☐ Goed bijverdienen?
- ☐ Vrije tijd te kort?
- ☐ De kinderboerderij Beestenboel
- ☐ Vrijwilligers gezocht

Peuter geeft politie een boete

12:48 ENSCHEDE - De tweejarige Maico weet al goed wat wel en niet mag. Afgelopen vrijdag zagen de peuter en zijn vader dat een politiewagen op de stoep geparkeerd stond.

‘We kwamen al eens eerder een 1 tegen’, vertelt de vader van Maico. ‘Die blokkeerde toen ook de stoep, waardoor we er moeilijk langs konden met de kinderwagen. Toen zeiden mijn vrouw en ik voor de grap: “Dat mag niet, hè? Dat is stout!” Toen Maico de verkeerd geparkeerde politiewagen zag, riep hij: “Dat mag niet! Is stout!”’

Samen met zijn vader liep 2 naar de politiewagen. Er zaten op dat moment geen agenten in, maar er lag wel een bonnenboekje achter de voorruit. ‘Toen hebben Maico en ik een bon uitgeschreven. De politie moet de boete betalen in snoepjes. De bon hebben we achter een ruitenwisher van de politiewagen gelegd’, aldus de vader.

De politieagenten 3 toen ze de bon zagen. Uiteindelijk konden ze de grap wel waarderen. ‘We hebben Maico samen met zijn vader uitgenodigd op het politiebureau. Daar zullen we de bekeuring in snoepjes betalen’, zei een agent.

1 Wat past het **best** op plaats 1?

- ☐ goed geparkeerde wagen
- ☐ fout geparkeerde wagen
- ☐ witte politiewagen
- ☐ lege rode politiewagen

2 Wat past het **best** op plaats 2?

- ☐ de politieagent
- ☐ de grote jongen
- ☐ de moeder van Maico
- ☐ de kleine jongen

3 Wat past het **best** op plaats 3?

- ☐ keken enthousiast
- ☐ reageerden blij
- ☐ keken raar op
- ☐ snaptten het wel